

ГРАД НА БОГА НА
НАПАСТИТЕ

САРВАТ ЧАДА

ГРАД НА БОГА НА
НАПАСТИТЕ

Книга първа от поредицата
ПРИКЛЮЧЕНИЯТА НА СИК АЗИЗ

Превод от английски
Цветелина Тенекеджиева

ЕГМОНТ

ЕГМОНТ

Всички права запазени. Нито книгата като цяло, нито части от нея могат да бъдат възпроизвеждани под каквато и да е форма.

Оригинално заглавие: *City of the Plague God*

Copyright © 2021 by Sarwat Chadda

Introduction copyright © 2021 by Rick Riordan

Published by arrangement with Rights People, London

All rights reserved.

Превод Цветелина Тенекеджиева

Редактор Радка Бояджиева

Коректор Ина Тодорова

Издава „Егмонт България“ ЕАД

1142 София, ул. „Фритъф Хансен“ 9

www.egmontbulgaria.com

Отпечатано в „Инвестпрес“ АД, София, 2023

Тираж: 1500 бр.

ISBN 978-954-27-3062-0

На моята съпруга и на дъщерите ми

ИСКАТЕ МИТОЛОГИЯ? ДА СИ ПОГОВОРИМ ЗА СТАРАТА ШКОЛА!

А накъде по-стара от Месопотамия?

Несъмнено историите от Шумер, Вавилон и останалата част от земите на Плодородния полумесяц са любимите ми митове, за които никога не съм писал. За щастие, няма да ми се наложи. Сарват Чага познава тези легенди по-добре от мен и ще ви заведе на приключение, което никога няма да забравите!

Ако някога сте се питали защо митологията би имала значение и уместност хиляди години след създаването си, просто помислете върху последните събития в световен мащаб. Тази книга е кръстена „Град на бога на напастите“ много време преди да избухне пандемията от COVID-19. Докато я пишех, Сарват Чага нямал представа, че скоро ще се изправим пред нова напаст, която ще засегне живота на всеки човек на Земята. Просто разказвал фентъзи история за Нергал, богът на напастите от гревна Месопотамия, представяйки си какъв би бил светът, ако Нергал още го имаше. А сега заради коронавируса историята му звучи много реалистично и познато.

В „Рик Риъргън представя“ госта обсъждахме „Град на бога на напастите“, след като вирусът се превърна в глобално предизвикателство. Книгата беше написана и готова за издаване месеци преди

това. Но не искахме читателите да решат, че пускат ли такава история на пазара, омаловажаваме световната криза и трупаме дивидентите от нея. В края на краищата обаче стихнахме до решение, че книгата и месопотамските митове могат да ни дадат ценни уроци за преодоляването на големи катастрофи – за страха от неизвестното, храбростта пред лицето на опасностите и колко е важно семейство и общност да се борят заедно с трудностите.

Заразните болести са били проблем за месопотамците също колкото и за нас днес. Фактът, че са имали бог на напастите, свидетелства колко на сериозно са приемали такива ситуации. „Граг на бога на напастите“ е уместна за нашето време история, която ни кара да се замислим колко много общо имаме с древните ни предци. Също като Гилгамеш, също като Сикандер Азиз, героят в тази книга, и ние сме призовани към героїства, всеки по своя си начин, и се изправяме пред напаст, заплашваща обществото ни. Заедно ще я навъдем!

И така... да се върнем към месопотамската митология и кое я прави толкова интересна. Само си помислете за термина „зикурат“ например – да сте чували по-страхотна гума? Като малък обожаваш да чета за тези стъпаловидни пирамиди. Дивях се на мистериозния клинопис. Съзерцавах илюстрации на крилати лъвове, яки гракони и пичове с убийствени кърграви бради и грамадни шапки и се чудех защо и аз не мога да съм готин като месопотамец.

Да превъртим лентата няколко десетилетия напред, когато станах учител. Всяка година с учениците ми си спретвахме курс по месопотамска митология. Това винаги беше една от любимите им теми. Разстилахме глина и се упражнявахме да пишем на клинопис. Правехме си свои клейма и подпечатвахме глинените плочи като истински професионалисти. Провеждахме съдебни процеси

по Законника на Хамурапи и издавахме строги при-
съди като рязане на ръце (с червени маркери: „О,
кървях!“), даване в Ефрат (с водни пистолетчета) и
пребиване с камъни (само че с хартиени топки). Де-
цата инсценираха „Епос за Гилгамеш“ с пластмасо-
ви оръжия и фалшиви браги. Месопотамците биха
се гордели с нас... или биха се ужасили. Но така или
иначе ние много се забавлявахме.

Ами боговете на Месопотамия – леле! Акъла да си
загубиш. Ищар, богиня на любовта и войната. Нер-
гал, бог на напастите и войната. Нинутра, бог на
лова и войната. (Прави ли ви впечатление, че всич-
ките са богове на нещо си и на войната? По онова
време е имало много конфликти.) Историите им ни
позволяват да надникнем в една от най-горевните
цивилизации, повлияла значително на Египет, Гър-
ция, Рим и целия свят.

Затова страшно много се развълнувах, когато
Сарват Чага предложи да напише книга за тази
дива, прелестна митология в съвременния свят пог-
логото на „Рик Риърдън представя“. Много, ама мно-
го. От години съм почитател на книгите му – поре-
дицата за Аш Мистри „Shadow Magic“ – и знаех, че е
идеалният писател за такава история.

„Граг на бога на напастите“ го доказва. Героят ни,
Сикангер Азиз, е хлапе, американски мюсюлманин,
роген и отгледан в Ню Йорк Сити. Родителите му са
иракски бежанци. Колегата му Дауг е амбициозен ак-
тьор, който обаче получава само телевизионни роли
като „помощен терорист“. По-големият му брат Мо
е починал преди две години и Сикангер (Сик) още се
бори със скръбта и яда от загубата. Усърдно помага
в ресторанта на семейството си, докато една ве-
чер в ресторанта не нахлуват двамата типове с плъх-
ски физиономии, които се представят като гревни
демони. Оттам насетне започват да се случват все
по-шантави неща.

Скоро странна болест превзема Ню Йорк Сити. (Спойлер: Боговете на напастите сеят напастии.) Рогителите на Сикангер се разболяват, както и мнозина други. За да спре болестта и да спаси Манхатън, Сикангер трябва да се потопи в свят на гревни богове, полубожества и чудовища и да разгадае истината за собствените си тайни сили. Ще има сълзи и хапливи шегички. Ще има яко момиче нинджа, колесница, теглена от гигантски котки, и демон с отворотителен гръх. Освен това ви гарантирам, че ще ви се иска това приключение да няма край. С мен определено беше така!

Добре дошли в света на месопотамските митове, пресъздадени от гениално креативния, прелестно ексцентричен ум на Сарват Чага. Повярвайте ми, хич няма да ви се тръзва оттук!

*Преброени са дните човешки,
каквото сте постигнали, вятър е.
Боите ли се днес от смъртта?
Та къде е силата ви героична?*

„Епос за Гилгамеш“,
превод на английски от Стефани Дали

ГЛАВА I

– ЩЕ МИ ПОМОГНЕШ ЛИ ЗА РЕШЕТКАТА, ДАУД? – попитах за пореден път.

Дауг вдигна пръст, прогължавайки телефонния си разговор.

– Сериозно? От Холивуд? В колко? – Погледна часовника си. – Супер. Ще гойда.

– Най-накрая – въздъхнах, като остави телефона.

Наближаваше полунощ и трябваше да сме затворили ресторанта преди час. Хванах гръжката на непомръзващата ролетна врата.

Дауг стегна показно бицепс.

– Ще ти трябва стабилен мускул за това.

Хвана другата гръжка на решетката.

– На три... – Стиснах здраво. – Едно.

– Три!

Решетъчната врата се запусна с гръмко грънчене и се блъсна в тротоара. Дауг шракна катунара.

– Яллах*, братле. Чакам те на едно място.

Братле? Дауг се гържеше като член на семейството ни, но беше просто някакво си момче, което брат ми доведе у дома, след като се запознали в пети клас,

* Значението на непознатите гуми ще намерите в речника в края на книгата. – Б.р.

преди десетилетие. Така и не разбрах защо Мо го харесваше толкова. Вероятно защото нямаше много иракски деца в училище. Оттогава Дауг присъстваше постоянно в живота ми, но пак не бих го нарекъл свой брат.

– Поредното парти? – поинтересувах се.

– Не всички искаме цял живот да печем кебапи.

– Нищо *харам* не виждам в това. Хората трябва да ядат – отвърнах. – Е, кой е в града? Спилбърг? Главатарят на Дисни?

Той се ухили.

– Една известна кастинг агентка от Ел Ей. Ще бъде на афтерпартито в „Хамилтън“. И аз трябва да съм там точно след час.

Заехме се да сваляме и втората решетка.

– Няма ли да е по-лесно просто да учиш актьорско майсторство? – попитах. – И знам ли, да участваш в някой филм?

Дауг се намръщи.

– В случай че си забравил, участвах във „Вътрешна сигурност“. Два пъти.

– Да, и двата пъти лицето ти беше скрито под кифия. Как се водеше ролята? Помощен терорист?

– Главен помощен терорист.

Още едно яко гръпване и решетката щракна.

Сложих катинара.

– Кога ще изиграеш някой герой?

Дауг се засмя.

– Хора като нас не играят герои. Много добре знаеш.

– Защо? „Защото си арабин“ или „защото си мюсюлманин“?

– Ти си избери, братле. Ти си избери.

Защо изобщо си правеше труда? Не го разбирах. Как приемаше все да е лошият?

Струваше ми се по-логично да си здраво стъпил на твърдия бетон. В реалния свят.

Заобиколихме откъм задния вход, минахме през тясната кухня и влязохме в помещението за хранене. „При Мо“ не изглеждаше особено престижно. Масите бяха различни, някои от столовете вече се клатеха, но мястото направо *цвъртеше*. Не говоря само за лука в тиганите и шавармата, въртяща се на шиша, а за тълпите от клиенти. Намираше се на ъгъла на Петнайсета и Сийгъл, така че имахме постоянен приток от пешеходци. Предлагаме арабска и средиземноморска кухня – в общи линии най-добрата храна на света.

Отваряхме в шест сутринта, за да се зарегят офис служителите с пресни питки и турско кафе, толкова гъсто, че „лъжичката стоеше изправена в него“. Местните пък идваха по-късно сутринта на раздумка или да поиграят табла, или просто да посетят край прозореца с каничка ментов чай, съзерцавайки забързания свят отвън.

Аз поемах късната смяна. Да, знам, че тринайсетгодишните не би трябвало да работят, но мама и татко се нуждаеха от помощ. В квартала ни имаше госта музикални клубове и артгалерии, а най-добрият начин да започнеш вечерта, беше с фалафел сандвич с лъжица от прочутия ни багдадски чили сос. В най-оживените вечери цвъртящият ни ресторант направо се запалваше и имаш чувството, че целият град се е събрал при нас.

Неприятното на това да споделяш дома си с хиляда души на ден, беше сериозната нужда от почистване вечерта, а тази задача се полагаше на гвама ни с Дауг. Главно на мен.

Заклочих три пъти входната врата от вътрешната страна и оставих ключовете на плотта, дока-

то Дауг за хиляден път ми разясняваше професионалните си планове.

– Никого не го интересуваше дали имаш талант – погледни на какви хора дават главни роли. Важното е да те забележат. А те забелязват по партита. Правилните партита.

– Щом казваш.

– Погледни го това лице, Сик. Само го виж.

Напоих мона в кофата да се накисне.

– Знаем как изглеждаш, Дауг.

– Погледни ме. Погледни ме хубаво.

Добре де, трябваше да му го признае. Дауг беше абсурден красавец с акцент и върху гвете гуми. Перфектно изсечена челюст, високи скули, буйна черна коса и широко чело, което подчертаваше бледокафявите му очи. Ваеше тялото си във фитнеса и сигурно отделяше по три часа на ден за обгрижване на съвършената си кожа. Беше по-суетен от жените в „Истинските домакини от Бевърли Хилс“ и пръскаше по-голямата част от заплатата си по луксозни гуш гелове и афтършейв „Версаче“. За сравнение аз обичах да мириша на пържен лук.

Дауг посочи брадичката си.

– Имам само още пет години и всичко приключва, Сик. Ще съм прекалено стар.

– Прекалено стар на гвайсет и пет?

Той възгърхна.

– За момичетата е гвайсет и една.

– Затова ли за рамазан искаше подаръчен ваучер за ботокс?

Дауг огледа отражението си в прозореца.

– Красотата трябва да се съхранява.

Обърнах се към него.

– Това пълка ли е?

– Какво? – ужаси се той. – Къде?

– По средата на челото. Вижда се от самолет.

Дауд простена и хукна към банята да прегледа всичките си пори до една.

Най-сетне спокойствие. Изгърпах кофата в средата на помещението и се заех да мия пода с гълзи, леку гвижения.

Някога това беше работа на Мо. Обикновено бях вече в леглото, когато цитрусовият аромат на препаратата за чистене се разнасяше из апартамента ни, и заспивах обгърнат в горчиво-сладкото уханье на лимони.

Веднъж сменихме марката на препаратата, но клиентите се оплакаха, че „При Мо“ вече не миришело толкова уютно, затова се върнахме към лимоновия. Нямаше измъкване от Мо – това си беше неговият ресторант.

По стената бяха наредени негови снимки, като най-голямата беше от абитуриентския му бал, разположена точно под рамкирания такбир и до флага на Ирак. Беше роден там и макар че родителите ни емигрирали в САЩ, когато бил малък, винаги считаше Ирак за свой дом. Затова и се върна там още през първата ваканция в колежа. И през следващата, и през следващата.

Спях да погледам фотоколажа му от пътешествия до места, гревни още от времето, когато Рим бил просто село. Имаше го сниман прег зикурата на Ур, яхнал камила сред руините на Ниневия и целият в прахоляк от гългото пътуване с мотоциклет до тухлените зидове в Лагаш, останки от времената, когато онези земи още носели гревното име Месопотамия.

Люлката на цивилизацията. Но като гледах снимките, на които Мо помагаше в бежански лагери, грегеше разрушени от бомбардировки села и засажда

ше зеленчуци в унищожени ферми, си мислех колко е страдала рогината му през вековете. Защо не я бяха оставили да живее в мир?

И аз присъствах на някои от снимките на стената. Кагри от рождени дни, с костюми за Хелюин. Типичните братски неща.

Помещението не беше голямо – сегем на три метра, – но показваше живота на Мо от началото до края.

А с цветята си брат ми беше оставил най-голям отпечатък. Фактът, че е роген край безплодна пустиня, го караше да се възхищава на растенията повече от групи хора, затова и избра да учи ботаника. Той създаде обществената градина в квартала ни, а любимите си видове съхраняваше в рамки и сега красяха белите стени на ресторанта с най-ярките цветове, сътворени от природата. Над прозорците беше наредил рози – от пурпурни до снежнобели. Пищни лилави орхидеи висяха край зарите от розови, златисти и оранжеви листенца на безброй гиви цветя.

Една кола мина покрай заведението и фаровете ѝ осветиха отсрещната стена, разтягайки сенките, сякаш ги съживяваха.

Лимоновият аромат, снимките, цветята, тихата нощ и танцуващите сенки обединиха сили и върнаха Мо в света на живите. Имах чувството, че брат ми наистина сега на масата отсреща.

– Здрасти, Мо – казах.

Асалам алейкум, якхи. Трябваше вече да си в леглото. Утре си на училище.

– И да оставя Дауг да затвори? Забрави.

Потопих мопа в кофата, изцедих го и започнах да мия под прозорците.

Всъщност не трябваше ли да си у Арън? Нали в четвъртък вечер винаги се събирате у тях с момчетата?

– Знаеш, че вече нямам време за това, Мо. Ресторантът има нужда от...

Има живот и извън ресторанта, Сик.

– Добре си ми е в ресторанта – троснах му се и пак забих мопа в кофата. – И нямаше всичко да е на мой гръб, ако ти беше тук да помагаш. Кога за последно взми пога?

Ти ми кажи.

– Преди две години, три месеца и четиринайсет дни. – Знаех, естествено. – Е, кога се връщаш?

Недей така, Сик...

– Явно си попаднал на някое райско местенце. По-хубаво ли е от дома?

Имаш си Дауг.

– Той си беше твой приятел, не е мой – отвърнах. – Нанесе се в стаята ти. Представяш ли си?

По-добре, отколкото да стои празна.

– Носи ти грехите. Помниш ли онова кожено яке? Все му е на гръба.

Защо се държиш така, Сик?

Споменът пробяга през съзнанието ми. Най-лошият ден в живота ми. Сегах до телефона с родителите ми, докато ги уведомяваха какво се е случило. Веднага усетих, че е нещо лошо. Телефонните обаждания в три сутринта винаги вещаят лошо. Мо карал мотора си в тъмното, един камион кривнал в неговата лента и... Тази нощ мама и татко остаряха за миг пред очите ми – лицата им се превърнаха в пепел.

– Някой трябва да се грижи за нашите – отговорих.

А градината? Грижиш ли се и за нея?

Намръщих се.

– Ще стигна и го нея, *иншаллах*. Може би този уикенг.

Не си я плевил от месеци.

– Естествено, че това го знаеш.

Ти знаеш каквото и аз.

– Не е вярно. Не знам защо си тръгна и не се върна. *Нямах избор. Това беше правилната постъпка.*

– Напротив, грешна беше.

Ирак беше мой дом. Никога не е грешно да се опиташ да спасиш дома си.

Не исках да споря с него – нищо нямаше да спечеля.

– Толкова много им липсваш, Мо. Виждам го в очите на мама. И на татко, но той по-добре го крие.

Не ме забравяй, якхи.

– Никога.

Вдигнах рязко поглед с надеждата да го зърна на масата, макар и само за част от секундата, но него го нямаше, разбира се.

Защо правех така? Защо нощ след нощ се мъчех да го върна? Защо просто не забравех мъртвия си брат, за да продължа напред живота си?

Училищният психолог го наричаше „механизъм за справяне“, моят си начин да преодолее трагедията. Уверяваше ме, че рано или късно ще свикна с мисълта, но ето че минаха две години, а Мо си оставаше все така реален за мен. И въпреки че представляваше просто хаотичен сбор от спомени, продължаваше да спори с мен – и то за всичко. Странно, а? Явно някои хора не могат да бъдат контролирани дори когато са само плод на въображението ти.

Влязох в кухнята да измия тенджерите и започнах с тези от ливанския и кайровския сос. Пугуших предпазливо тенджерата от багдадския и макар че в нея не беше останало почти нищо, очите ми се насълзиха. Смъртоносните люти чушле-

та, които татко слагаше в него, бяха една от причините за славата на ресторантчето ни. Всеки трябваше да опита багдаския сос – „чист шок и искрено блаженство за вкусовите ви рецептори“, описваше го татко. Само най-жилавите клиенти се връщаха за още.

– За теб, *якхи* – казах, докато изсипвах гъстия червен сос в мивката.

Мо обичаше багдаския сос. Обливаше с него зърнената си закуска сутрин.

Откъм задната уличка се разнесе котешки крясък и трополене на съборена боклукчийска кофа.

Капакът на контейнера се тресна. Какво се случваше навън? Открехнах задната врата, но не се виждаше нищо в тъмното.

Тогава чух гласове.

Някой изпъшка говолно.

– Я гледай, Сигана, груже. Искаш ли да си гризнеш?

Нещо изписука уплашено.

Втори човек измляска с уста.

– Как ми се ядеше сладък плъх на мен! А този е тъй тлъст и угоен!

Плъх ли се опитваха да хванат?

Бяха поне двама. Не се виждаха, затова само ги слушах.

Писукането стана отчаяно.

– Няма нищо по-сладко от манхатънски врегител.

Плъхът изцвърча за последно, после нещо изпраця и се разнесе противно хрущене. Накрая и гръмко, блажено оригване.

Такаааа, тук се случваше нещо шантаво.

Другият се подсмихна в отговор.

– В паметта си малко порови, как хапвахме пръсти човешки помниш ли? Костно мозъче изсмукваш,

костици тънки хрус... със теб гвамина знаем що е
вкус!

Много шантаво. Че и говореха в рими.

Оставих мопа и след кратко колебание откачих
големия чугунен уок от стената. После се изнизях
тихо навън да погледна.

Което се оказа *голяяяяма* грешка.

